KÕIGI PÜHAKUTE SUURPÜHA

(Esimene lugemine Ilm 7:2-4.9-14)
Lugemine püha apostel Johannese ilmutuse raamatust:

Mina, Johannes, nägin teist inglit tõusvat päevatõusu poolt, tema käes oli elava Jumala pitsat ja ta hüüdis suure häälega nendele neljale inglile, kellele oli antud kahju teha maale ja merele, ning ütles: "Ärge tehke kahju maale, merele ega puudele, enne kui me oleme pannud pitseri Jumala sulaste otsaesistele." Ja ma kuulsin nende arvu, kes olid pitseriga märgitud – sada nelikümmend neli tuhat pitseriga märgitut kõigist Iisraeli suguharudest.
Pärast seda ma nägin, ja vaata, suur rahvahulk, keda keegi ei suutnud ära lugeda, kõigist rahvahõimudest ja suguharudest, rahvaist ja keeltest – nad kõik seisid aujärje ees ning Talle ees, valged rüüd seljas ja palmioksad käes. Ja nad hüüdsid suure häälega ning ütlesid: "Lunastus tuleb meie Jumalalt, kes istub aujärjel, ja Tallelt." Ja kõik inglid seisid aujärje, vanemate ja nelja olendi ümber ning heitsid silmili aujärje ette ja kummardasid Jumalat, öeldes: "Aamen. Kiitus ja ülistus, tarkus ja tänu – au, võim ja vägi olgu meie Jumalale ikka ja igavesti. Aamen."
Ja üks vanematest küsis minu käest: "Kes on need, kes seisavad seal, valgetes rüüdes, ja kust nad on tulnud?" Ning mina vastasin talle: "Mu isand, sina tead." Ja ta ütles mulle: "Need on need, kes tulevad suurest ahistusest ja on oma rüüsid pesnud ja Talle veres need valgeks teinud."
See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 24:1-2. 3-4. 5-6. R:6)

R: See on põlvkond, kes otsib Jumalat.

Issanda päralt on ilmamaa ja selle täius,
maailm, ja kõik, kes seal elavad.
Sest tema on selle rajanud merede peale,
kinnitanud maailma jõgede üle.
R:

Kes tohib minna Issanda mäele,
kes tohib seista tema pühas paigas?
See, kes on süütu kätelt ja puhas südamelt,
kelle hing ei himusta tühja ega kinnita pettust vandega.
R:

Tema saab õnnistuse Issandalt
ja oma õiguse Jumalalt, kes on tema abimees.
See on sugupõlv, kes teda taga nõuab,
kes otsib su palet, Jaakobi Jumal.
R:

(Teine lugemine 1Jh 3:1-3)
Lugemine püha apostel Johannese esimesest kirjast

Mu armsad, vaadake, millise armastuse on Isa meile andnud, et meid hüütakse Jumala lasteks ja need me ka oleme. Kuid maailm ei tunne meid, sest maailm ei tunne teda. Mu armsad! Praegu me oleme Jumala lapsed, kuid see pole veel ilmsiks saanud, mis me tulevikus oleme. Teame vaid, et kui tema ilmub, oleme tema sarnased, ja näeme teda niisugusena nagu ta on. Igaüks, kellel on niisugune lootus tema peale, puhastab end pühaduseks, tema ees, kes ta on püha.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mt 11:28)

Halleluuja. Tulge minu juurde kõik, kes te vaevatud ja koormatud olete
ja mina annan teile hingamise. Halleluuja.

(Evangeelium Mt 5:1-12a)
Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Rahvahulki nähes, läks Jeesus üles mäele. Ja kui ta oli istunud, tulid tema jüngrid tema juurde. Siis avas ta oma suu ja hakkas neid õpetama: “Õndsad on need, kes on vaesed Jumala ees, sest nende päralt on taevariik. Õndsad on leinajad, sest nemad leiavad lohutust. Õndsad on tasased, sest nemad pärivad maa. Õndsad on need, kellel nälg ja janu on õiguse järele, sest nendel saab olema küllalt. Õndsad on halastajad, sest nende peale halastatakse. Õndsad on puhtad südamelt, sest nemad saavad Jumalat näha. Õndsad on rahunõudjad, sest neid hüütakse Jumala lasteks. Õndsad on need, keda taga kiusatakse õiguse pärast, sest nende päralt on taevariik. Õndsad olete teie, kui inimesed teid minu pärast laimavad ja taga kiusavad ning räägivad teist valetades kõiksugust kurja. Olge rõõmsad ja hõisake, sest teie palk on suur taevas. Niisamuti on taga kiusatud prohveteid enne teid.”
See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kui meid hakkab järjest rohkem häirima oma eluaseme olukord, ning peame tunnistama, et ette tuleb võtta suuremat sorti remont, siis jäävad käed alguses tükiks ajaks rippu. Ei tea, millest alustada: kuhu lükata kokku mööbel, mida on aja jooksul enamasti paljuvõitu kogunenud, kuidas võimaldada ligipääs nii põrandale, seintele kui laele; kust leida usaldusväärsed meistrimehed, kes oskavad ja tohivad torusid vahetada, elektritöid teha, ja küttesüsteemile käed külge panna. Ja siis järgneb tükk aega elamist segaduses, müras, tolmus ja värvihaisus, peaaegu ilma privaatsfäärita…

Maapealsed remondid saavad küll enamasti vähemalt osaliselt valmis, tolmu saab kokku koguda ja mööbli taas lahti pakkida; aga on hirmus mõeldagi, mis saab siis, kui meie hinge ükskord põhjalikult remontima hakatakse – kusagil seal põrgu, puhastustule ja taeva piiril…
Me loeme patutunnistuse…

Jutlus

Armsad õed ja vennad, mis see maine elu muud on kui üks suur ettevalmistus ja mööbli kuhjamine selleks suureks remondiks, mis meid teispoolsuses ilmselt ootab. Ning mida kõike tuleb selle nimel tähele panna, ära õppida.

Sellega seoses tuleb mulle meelde üks lugu minu vaimuliku seminari ajast, kus üks meie õppejõududest võttis kord ette korraldada meie jaoks näidistund, kuidas tuleb lastele katekismust õpetada. Oli kiriku tagakiusamiste aeg ja usuõpetust tohtisid lastele anda vaid nende vanemad, kes aga sageli ei pidanud end selleks pädevaks. Kuna ka rühmatunde korraldada ei lubatud, kutsuti preester lihtsalt koju külla, et ta saaks lastele õpetust anda.

Niisugust privaatõpetuse tundi tahtiski meie seminari õppejõud meile ette näidata. Õnnetuks katseisikuks ehk õpetatavaks oli üks umbes 12-aastane tüdruk. Tundub aga, et professor laskis end pigem inspireerida ülesandest õpetada meid, see tähendab seminariste, ja sattus lisaks veel oma seletustes ka tõeliselt hoogu.

Vaene tüdruk! Teda ootas kaks ja pool tundi lakkamatut teoloogilist turmtuld, mille jooksul pidi laps suutma professori arvates meelde jätta kõik vaimuteaduse aarded, mida kirik on oma kahetuhande-

aastase ajaloo jooksul tallele pannud. Vaene, vaene laps… Ta vajus oma toolil järjest rohkem kössi, nii et pea jäi ebaloomulikus poosis tooli seljatoe ja rinna vahele, ning ma ei unusta kunagi neid üha unisemaks muutuvaid silmi, mille lahtihoidmine nõudis temalt üha suuremat kangelaslikkust.

Kõige meeldejäävamaks kujunes siiski moment, kui professor oma leegitsevast vaimust kaasa kistuna esitas tüdrukule retoorilise küsimuse: "Kas sa saad aru…? Saad aru, inimesel on niisugune… "capacitas"!" Ei, ta isegi ei vaevunud seda võõrsõna oma emakeelde mugandama ja ütlema kapatsiteet, või siis pigem lihtsalt, et inimesel on võime, vaid ta ootas, et too vaene tüdruk oleks pidanud puhtalt oma katoliiklikest geenidest päritud usuvaimu varal sellest sõnast ka ladina keeles aru saama. Lapse jaoks oleks see sõna aga võinud vabalt tähendada näiteks panni, või potti, või pinalit…

Armsad õed ja vennad, kui ma loen või kuulen neid õndsakskiitmisi evangeeliumist, siis tunnen end kuigivõrd nagu see vaene kössivajunud tüdruk – kuni pisarateni instrueerituna. Nagu tema, oskan ka mina vaid vaadata nõutult kõiki neid minu ette seatud õndsakstegevaid käitumismudeleid, mille järgi peaks küll üks kristlane joonduma, kuidas olema, ja missuguseid eeskirju täitma.

Ja minus ärkab tõesti suur püha kadedus… kõigi nende tuntud ja tundmatute pühakute vastu, kes on ilmselt Jumala tahtest õigesti aru saanud. Paraku ei saa ei mina ega teie olla päris kindlad, kas meil ikka on see "capacitas", või me peame kuidagi ka ilma "capacitaseta" hakkama saama. Ainuke, mis lohutab, on meie usk, et kui selle maailma kestev remont ükskord lõpeb, siis saame kindlasti teada. Aamen.